

**Národní památkový ústav, generální ředitelství Praha
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě
Moravskoslezský kraj - Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
&
**Horské lázně Karlova Studánka s.p.
Obec Karlova Studánka
Spolek pro obnovu venkova Moravskoslezského kraje**

*si Vás dovolují pozvat na celostátní seminář
k problematice lidového stavitelství*

**Výrobní, montánní a řemeslná činnost na venkově
a její vliv na utváření vesnických sídel a zástavby**

**který se uskuteční
ve dnech 10. – 12. září 2014
v Karlově Studánce, okres Bruntál**

Předpokládaný program a časový rozvrh semináře

• **Středa 10. 9. :**

- 9.00 – 13.00 příjezd a ubytování účastníků
- 9.00 – 13.00 prezence v sále Hudební haly
- 13.00 – 13.30 slavnostní zahájení semináře
- 13.30 – 16.00 I. blok jednání
- 16.00 – 17.30 společná prohlídka Karlovy Studánky
- 17.30 – 19.30 pokračování jednání
- 19.30 – 20.00 společná večeře
- 20.00 – 24.00 diskusní večer v sále Hudební haly

• **Čtvrtek 11. 9. :**

- 8.30 – 19.00 exkurze – za historickou industriální, sakrální i zemědělskou venkovskou architekturou Jeseníků
doprava zajištěna autobusy, společný oběd v průběhu exkurze
- 19.00 – 20.00 společná večeře
- 20.00 – 24.00 společenský večer v sále Hudební haly

• **Pátek 12. 9. :**

- 8.30 – 13.30 II. blok jednání a zakončení semináře
- 13.30 – 14.30 společný oběd

Základní organizační informace pro účastníky

• **Datum konání:**

středa 10. – pátek 12. září 2014 – pro účastníky semináře ze vzdálenějších míst a ze zahraničí nabízíme možnost ubytování již od úterý 10. září (nutno uvést v přihlášce)

• **Místo konání:**

Karlova Studánka – sál Hudební haly stojící v centru Karlovy Studánky, jedná se o zajímavou dřevěnou budovu postavenou v letech 1836-37 jako Lázeňský salón a dnes sloužící k pořádání různých kulturních programů Karlova Studánka leží v nadmořské výšce 775 m ve východní části masivu Jeseníků a její historie je od počátku spjatá s existencí a využíváním místních minerálních pramenů, první zprávy o nich se datují do období po roce 1620, kdy po porážce stavovského povstání získal zdejší kraj řád německých rytířů, ve druhé polovině 18. století byly vědecky prokázány léčebné účinky pramenů a roku 1785 byly založeny lázně i obec, od této doby se postupně rozvíjí výstavba lázeňských domů a ubytoven pro lázeňské hosty a pokračuje až do let 1929-31 kdy vzniká poslední větší objekt Lázeňský hotel - dnes Libuše; Karlova Studánka je z památkového hlediska unikátním uceleným souborem převážně dřevěné lázeňské architektury a byla pro své hodnoty roku 2004 prohlášena památkovou zónou.

• **Ubytování:**

Lázeňský dům Bezruč – jedno z ubytovacích zařízení Horských lázní Karlova Studánka umístěné v centru obce, nedávno rekonstruovaná budova s 1 – 3 lůžkovými pokoji s příslušenstvím (cena od 370,- Kč osoba/noc se snídaní)

• **Stravování:**

snídaně – v rámci a v ceně ubytování

obědy a večeře – společné poskytované prostřednictvím Horských lázní Karlova Studánka + během exkurze (cena do 100 Kč, stravenky budou distribuovány při prezenci dle individuální závazné objednávky)

• **Doprava:**

vlastními dopravními prostředky – dobrá dostupnost několika kvalitními horskými silnicemi, parkování bude zajištěno u Lázeňského domu Bezruč

autobusem – poměrně dobré autobusové spojení od Šumperka, Rýmařova a Bruntálu

• **Účastnický poplatek:**

200,- Kč – bude vybírán při prezenci

(poplatek bude použit především k uhrazení nákladů na organizační a technické zabezpečení akce apod., ubytování a stravu si dle závazné objednávky hradí účastníci individuálně)

Tématické zaměření semináře

Již od roku 1994 organizuje Národní památkový ústav, ústřední pracoviště v Praze, společně s územními pracovišti NPÚ, odborné semináře tematicky zaměřené na problematiku poznání, ochrany a rehabilitace lidového stavitelství, vesnických sídel a kulturní krajiny venkova, na jejichž pořádání se podílejí rovněž místně příslušné orgány státní správy a samosprávy i další instituce. Snahou pořadatelů těchto dnes už tradičních setkání specialistů památkářů, muzejníků, architektů, národopisců, pracovníků ochrany přírody i jiných příbuzných organizací a oborů, včetně zástupců krajů, měst a obcí, je zprostředkovat nové poznatky i praktické zkušenosti v širokém mezioborovém spektru a vytvořit tak platformu pro vzájemně přínosnou komunikaci a sjednocení názorů na některé sporné otázky.

Venkovské prostředí je tradičně spojováno se zemědělstvím a zemědělskou produkcí, případně potravinářstvím. Region letošního konání semináře lidové architektury však (kromě propojení s lázeňstvím – upozorňujícím současně na rok lázeňské architektury) silně evokuje propojení zdejších podhorských vesnic jednak s těžářstvím a jednak s výrobou těžšího industriálního charakteru – hamry, hutě a na ně navazující výroby. Předtím, než byla v Karlově Studánce založena tradice lázeňství, jednalo se o místo s hutní výrobou. Určitou dobu zde dokonce byla obě odvětví provozována současně za zdárné koexistence. Obdobně tomu bylo v sousedních vsích – Malé Morávce a Ludvíkově. Starší historie Malé Morávky je vysloveně průmyslová, byly zde hamry, hutě, zbrojovka, řetězárny, papírny a další podniky a tradice těžkého průmyslu zde zaniká až se založením Vítkovických železáren v Ostravě. Ve Staré Vsi u Rýmařova, která dnes zčásti tvoří vesnickou památkovou zónu Stará Ves - Žďárský Potok, byla provozována Anenská huť až do 50. let 20. století.

Měla tato intenzivní výroba vliv na samotná vesnická sídla, jejich život, urbanismus a původní lidovou historickou zástavbu? Určitě ano, ale jak silné toto působení bylo, jakým konkrétním způsobem se odrazilo ve stavební podobě vesnických staveb a sídel, jak se projevovalo v jednotlivých regionech a mnoha dalším souvisejícím otázkám není zatím věnována dostatečná pozornost. Například ve Staré Vsi jsou dochovány unikátní správcovské hutní domky a také víme, že některé chalupy v Malé Morávce byly rozšiřovány proto, aby mohly být pronajímány dělníkům pracujícím v továrnách. Téma však nelze omezit pouze na oblast těžkého nebo těžebního průmyslu, existovala celá řada dalších výrobních a řemeslných činností provozovaných na venkově přímo v jednotlivých vesnických usedlostech – za všechny jmenujme například sklářství, korálkářství, plátenictví, tkalcovství, cihlářství, kamenictví, kovářství a mnoho jiných. S jednou specializovanou se setkáme i během naší exkurze v kosárně v Karlovicích. Tyto stavby dotvářely podobu našeho venkova a někde mu vtiskly zcela specifický neopakovatelný ráz. Měli bychom se proto pokusit alespoň část z tohoto unikátního dědictví zachovat příštím generacím a současně usilovat o jeho co nejkomplexnější průzkum a dokumentaci.

Instrukce pro autory příspěvků

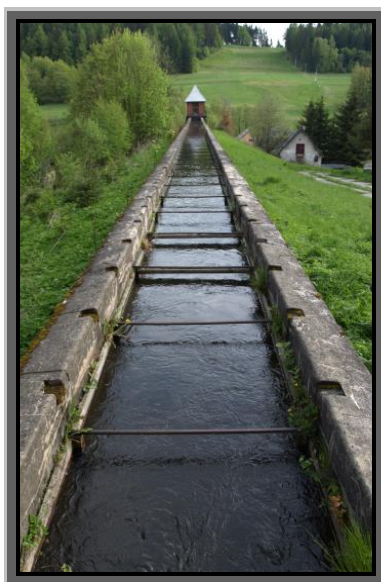
- délka referátu maximálně 20 minut
- délka diskusního příspěvku maximálně 5 minut
- žádáme autory referátů, aby na přihlášce stručně charakterizovali zaměření svého příspěvku a současně uvedli své požadavky na zajištění projekční techniky
- vybavení projekční technikou – počítačový dataprojektor
- autoři referátů své příspěvky na elektronických nosičích předají v průběhu, semináře, popřípadě v jiném dohodnutém termínu pořadatelům k přípravě sborníku, příspěvky nejsou honorovány a sborník je distribuován zdarma

Podrobný program semináře s uvedením dalších informací a pokynů bude všem účastníkům zaslán po obdržení a zpracování přihlášek. Pořadatelé si vyhrazují právo na případné změny v programu a organizaci semináře

Prosíme o vyplnění a zaslání obou typů přihlášek (word i excel)

Přihlášky a eventuální dotazy zasílejte a směrujte na následující kontaktní adresu:

*PhDr. Pavel Bureš, Národní památkový ústav, generální ředitelství Praha
Valdštejnské nám. 3, 118 01 Praha 1 – Malá Strana
tel.: 257 010 255, mobil: 724 663 562
e-mail: bures.pavel@npu.cz*

Jako každoročně se pořadatelé těší na Vaši účast!

